

Oude literatuur en nieuwe media, a love story

OVER MOOC MIDDELNEDERLANDS

Digitale toepassingen allerhande geven sinds het begin van deze eeuw een heel andere dynamiek aan het onderwijs. Veel klaslokalen beschikken tegenwoordig niet alleen over een of meerdere computers, maar steeds vaker ook over een interactief digibord. De inhoud van de lessen mag niet achterblijven op deze technologische ontwikkelingen. Daarom is er sinds kort *MOOC Middelnederlands*, een reeks onlinecolleges over middeleeuwse literatuur waarin de troeven van het digitale medium ten volle worden benut.

Wouter Heverals

DE MOOC

Het acroniem MOOC staat voor *Massive Open Online Course*. Hoewel er over de precieze invulling van elk woord discussie bestaat, zou een algemene definitie als volgt kunnen luiden: een MOOC is een cursus over een bepaald onderwerp waaraan een ongelimiteerd aantal mensen gratis kan deelnemen via het internet. Meer concreet, en toegepast op *MOOC Middelnederlands*, betekent dat het volgende:

MOOC MIDDEL- NEDERLANDS IS...

* ... *massive* in twee opzichten: enerzijds is hij opgezet om een zo groot mogelijk publiek aan te spreken. Van leerlingen uit het secundair onderwijs tot geïnteresseerde gepensioneerden: iedereen kan ermee aan de slag. Er is geen voorkennis vereist. Anderzijds is *MOOC Middelnederlands* ook massief in de zin dat er enorm veel mensen aan hebben meegewerkt. Het project, gecoördineerd vanuit de Universiteit Antwerpen, is het resultaat van een

Over de auteur

WOUTER HAVERALS

is als FWO-aspirant verbonden aan het Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Nederlanden (ISLN) van de Universiteit Antwerpen.

samenwerking tussen meer dan 30 experts op het gebied van de Middelnederlandse literatuur.

- * ... *open* en gratis beschikbaar voor iedereen. Noch fysieke muren van een universiteit, noch virtuele betaalmuren staan tussen de gebruiker en de inhoud.
- * ... *online* en dus overal te raadplegen via de website www.moocmnl.kantl.be. De website is bovendien ook zo ontworpen dat hij ook volledig raadpleegbaar is op een tablet of smartphone.
- * ... een *course* of cursus die bestaat uit 12 gefilmde colleges van elk ongeveer 35 minuten. Wie dat wil, kan

een totaalindruk krijgen van de Middelnederlandse literatuur door alle colleges in de voorgestelde volgorde af te spelen. Maar ook grasduinen is mogelijk. Elk college kan namelijk ook afzonderlijk bekeken worden en is op zijn beurt weer opgesplitst in korte kennisclips van 5 tot 8 minuten. Wie bijvoorbeeld geïnteresseerd is in *Van den vos Reynaerde*, hoeft niet de volledige MOOC te doorlopen, maar kan meteen naar het betreffende college springen. En ook binnen dit college kan de kijker het onderwerp kiezen waarover hij of zij meer te weten wil komen.

TROEVEN VOOR HET LITERATUUR-ONDERWIJS

- * **Vakmanschap** – *MOOC Middelnederlands* is een product van een team experts, waaronder professoren uit Vlaanderen en Nederland, onderzoekers, specialisten en doctoraatsstudenten. De combinatie van hun vak kennis en passie voor onze oudste literatuur maakt van *MOOC Middelnederlands* een oerdegelijk en aangenaam geheel.
- * **Laat het klinken** – Regelmatig worden passages uit verschillende Middelnederlandse teksten voorgelezen. Dat gebeurt steeds eerst in het Middelnederlands, waarbij dan de originele tekst in beeld komt. Vervolgens wordt er ook een hedendaagse vertaling gebracht.
- * **Bronnen in beeld** – *MOOC Middelnederlands* bevat niet alleen beelden van deskundige sprekers, ook de materiële context wordt rijkelijk geïllustreerd. Verschillende bibliotheken verlenen de makers namelijk onbeperkt toegang tot handschriften en oude drukken die normaal gezien slechts bij hoge uitzondering de geklimati-

seerde kluisen en zuurvrije dozen verlaten. Verschillende topstukken komen dan ook in beeld, zoals het Gruuthuse-handschrift, de oudste overgeleverde druk van *Karel ende Elegast*, de *Lancelotcompilatie*, de prachtig geïllustreerde handschriften van Jacob van Maerlant, de *Beatrijs-codex*, de *Walewein*...

- * **Tempo** – Terwijl de sturing van het leerproces in een traditionele onderwijscontext voor een groot deel in de

handen ligt van de aanbieder, komt een MOOC tegemoet aan het individuele tempo van de leerling. *MOOC Middelnederlands* is dan ook uitermate geschikt om te gebruiken in een context van *blended learning*. Leerlingen kunnen zich voorbereiden op de les door thuis alvast enkele kennisclips te bekijken. Maar ook na de les kunnen ze de clipjes herbekijken of de andere colleges raadplegen wanneer ze zich in een ander onderwerp willen verdiepen.

